

Iekārtā saistvielas saturā noteikšanai bitumena emulsijās ar azeotropās destilēšanas metodi.

◀ Automātiskā iekārta bitumena trausluma temperatūras noteikšanai pēc Frasa. Uz plānas un elastīgas metāla plāksnītes uzklāj plānu kārtīnu bitumena, to ievieto aparātā, kur temperatūra tiek pazemināta ar gradientu 1 °C/min. Tikpat bieži – reizi minūtē – plāksnīti ar uzklāto bitumenu saliec līdz noteiktai pakāpei, lai pārliecinātos vai bitumens nav zaudējis elastību. Temperatūra, kurā bitumena plēvīte pārlūst vai tajā rodas plaisa, tiek uzskaitīta par Frasa trausluma temperatūru. Pēc spēkā esošajiem normatīviem tai jābūt $\leq -15^{\circ}\text{C}$.

Automātiskā iekārta bitumena mīkstēšanas temperatūras noteikšanai.

DACE VITE

FOTO: ALEKSANDRS KENDENKOVS

Bitumens, grants, šķembas un laboranta uzsvārcis

VAS «Latvijas Valsts ceļi» Autoceļu kompetences centrs veic daudzus dažādus testus. Ceļu laboratorija nosaka būvmateriālu un būvizstrādājumu kvalitāti, kā arī veic ceļu parametru mērījumus. Inspekcijas un ekspertizes daļa nodarbojas gan ar tehnisko projektu eksperimenti, gan ar problemātisko ceļa posmu eksperimenti, kā arī inspīcē asfaltbetona ražotnes.

Pārbaudes tiek veiktas dažādos būvniecības posmos. Pirmkārt, pirms būvdarbu sākšanas, lai varētu noteikt lietojamo būvmateriālu kvalitāti un to atbilstību projekta prasībām. Nākamais posms ir būvniecības

laikā, lai sekotu līdzi iebūvēto materiālu un veikto darbu kvalitātei. Trešais posms ir dažādu ceļa parametru (ceļa segas lidzenuma, saķeres koeficiente, asfaltbetona segas biezuma un horizontālo ceļa apzīmējumu atstarošanas spējas) noteikšana izbūvētajā ceļa posmā. Šādas pārbaudes tiek veiktas visos jaunizbūvētajos vai rekonstruētajos ceļa posmos, lai pārliecinātos, ka objekts ir uzbūvēts atbilstoši tehniskā projekta un ceļu specifikāciju prasībām. Neatbilstību gadījumā būvuzņēmējam jānovērš atklātie defekti vai neatbilstības par saviem līdzekļiem. Ceļa parametri regulāri tiek mēriti arī ceļu

tīklā, lai noskaidrotu ceļa posmus, kuriem visvairāk nepieciešams remonts.

Ceļu laboratorijas struktūrā ietilpst Būvmateriālu testēšanas daļa (BTD), Tehniskā nodrošinājuma daļa (TND) un Ceļu parametru mērijumu daļa (CPMD). Lielāko daļu testu veic BTD. Šeit tiek veikta bitumiņeto saistvielu fizikālo, mehānisko un ķīmisko īpašību testēšana, asfaltbetona maisījumu un asfaltbetona fizikālo, mehānisko un ekspluatācijas īpašību testēšana, dažādu minerālmateriālu ģeometrisko, fizikālo un mehānisko īpašību testēšana. Minētos ceļu parametru mērijumus veic CPMD. **LB**